

Za akademickú slobodu

Otvorený list za rešpektovanie akademickej slobody

My, dolupodpísaní, vyzývame a povzbudzujeme rektora Trnavskej univerzity v Trnave, dekana Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave a vedúceho Katedry psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave, aby nepodliehali mediálnemu tlaku a aj naďalej podporovali ústavou garantovanú akademickú slobodu na im zverených univerzitných pracoviskách a pôsobiskách.

Dňa 10. novembra, teda týždeň pred 17. novembrom, dňom boja za slobodu a demokraciu, Denník N publikoval [článok](#) zameraný na akademické pôsobenie Mgr. Mária Schwarza, PhD., v ktorom škandalizuje jeho legitímne vedecké pohľady na povahu rodiny alebo manželstva. Článok je ťažké interpretovať inak ako snahu vytvoriť mediálny tlak na vedenie Trnavskej univerzity s cieľom obmedziť pedagogické a poradenské aktivity doktora Schwarza na univerzite a v rámci Centra podpory študentov Trnavskej univerzity.

Kritická diskusia je nutnou kvalitou slobodnej spoločnosti a média pri tom hrajú kľúčovú úlohu. Mediálny tlak však nemá byť určujúci pre obsah akademického a pedagogického procesu.

Návrat akademickej slobody na slovenské univerzity a vysoké školy je jedným z najvýznamnejších výdobytkov spoločenských zmien po 17. novembri 1989. Podľa zákona o vysokých školách medzi akademické slobody patrí aj sloboda vedeckého bádania, výskumu, vývoja, umeleckej a ďalšej tvorivej činnosti a zverejňovanie ich výsledkov či sloboda výučby spočívajúca najmä v otvorenosti rôznym vedeckým názorom, vedeckým a výskumným metódam a umeleckým smerom.

Škandalizácia vysokoškolských pedagógov prostredníctvom vytvárania mediálneho tlaku na vedenie univerzity s cieľom obmedziť pedagóga, ktorý v rámci výučby uvádzal úplne legitímne, avšak podľa zmieneného média ideologicky nevyhovujúce názory, vytvára atmosféru škodlivú pre plné užívanie akademickej slobody a jej benefitov pre spoločnosť.

Pripomíname, že hlavným zmyslom a poslaním univerzity je slobodne skúmať a vyučovať o všetkých témach ľudského záujmu. Znamená to povinnosť i právo akademikov ponúkať, spochybňovať a diskutovať rôzne pohľady na svet a človeka, a teda aj na rodinu. Akademické vzdelávanie má viesť k skutočnej intelektuálnej konfrontácii, spochybneniu a následnej kultivácii študentov, nie k potvrdeniu ich (často kriticky nereflektovaných) osobných hodnotových preferencií.

Zdôrazňujeme nepopierateľný fakt, že na Slovensku majú študenti celý rad akademických príležitostí dozvedieť sa o rôznych chápaniach rodiny. Nemožno preto rozumne tvrdiť, že je problémom, ak sa v tejto pluralite pohľadov objaví aj konzervatívny a v slovenskej spoločnosti dominujúci pohľad na rodinu.

Preto touto cestou povzbudzujeme vedenie Trnavskej univerzity v Trnave, ako aj ostatné osobnosti zodpovedné za rozvoj akademickej obce na Slovensku, aby aj naďalej brali vážne ich úlohu vytvárať v rámci ústavou garantovanej akademickej slobody dobré prostredie pre kritickú diskusiu, najmä o otázkach najzásadnejších pre fungovanie spoločnosti. Tiež

apelujeme na Denník N, ako aj všetky ostatné médiá, aby brali vážne negatívne dôsledky, ktoré ich činnosť môže mať na fungovanie dôležitých spoločenských inštitúcií vrátane inštitúcií vysokoškolského vzdelávania.

Na záver nášho otvoreného listu chceme zdôrazniť, že našim zámerom nie je akokoľvek zasahovať do kompetencií orgánov univerzity poctivo posudzovať úroveň pedagogického procesu a ani to týmto listom nerobíme. Nevyjadrujeme sa k pedagogickému pôsobeniu Mgr. Mária Schwarza, PhD. Musíme sa však rozhodne postaviť proti mediálnej stigmatizácii pedagóga výlučne z dôvodu ním prezentovaných náhľadov na rodinu a manželstvo. Akademická sloboda nesmie byť obmedzovaná mediálnym tlakom.

V Bratislave, 17. 11. 2022

Na vedomie:

prof. PaedDr. René Bílik, CSc., rektor, Trnavská univerzita v Trnave

doc. Dr. phil. Erik Hrnčiarik, dekan, Filozofická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave

doc. PhDr. Marián Špajdel, PhD., vedúci katedry, Katedra psychológie Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave

Signatári:

prof. PhDr. Pavol Dancák, PhD., Gréckokatolícka teologická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove

prof. MUDr. Mgr. Eva Grey, PhD., Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislava

prof. MUDr. Anton Gúth, CSc., Slovenská zdravotnícka univerzita

prof. RNDr. Rastislav Královič, PhD., Univerzita Komenského v Bratislave

prof. PhDr. Róbert Letz, PhD., Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

prof. PhDr. Jozef Matulník, PhD., Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, Bratislava

prof. MUDr. Jozef Mikloško, PhD., Úrad komisára pre deti

prof. MUDr. Peter Mlkvý, CSc., vysokoškolský pedagóg

prof. PhDr. Branislav Pupala, CSc., Trnavská univerzita v Trnave

prof. RNDr. Martin Škoviera, PhD., Univerzita Komenského v Bratislave

prof. Dr. phil. fac. theol. Peter Volek, Katolícka univerzita v Ružomberku

doc. Mgr. Marek Babic, PhD., Katolícka univerzita v Ružomberku

doc. Štefan Bučko ArtD., vysokoškolský učiteľ

doc. Ing. Jaroslav Demko, CSc., rektor Katolíckej univerzity v Ružomberku

doc. MUDr. Karol Hornáček, PhD., Slovenská zdravotnícka univerzita

doc. ThDr. Michal Hospodár, PhD, Gréckokatolícka teologická fakulta, Prešovská univerzita v Prešove

doc. Mgr. Pavel Izrael, PhD., Katolícka univerzita v Ružomberku

doc. PhDr. Magdaléna Kvasnicová, PhD., Pedagogická fakulta Univerzity Komenského v Bratislave

doc. Mgr. et Mgr. Marian Kuna, MA, MPhil, PhD., Katolícka univerzita v Ružomberku

doc. RNDr. Vladimír Palko, CSc., publicista a vysokoškolský pedagóg

doc. PhDr. Andrej Rajský, PhD., Trnavská univerzita v Trnave

doc. Terézia Rončáková, PhD., Katolícka univerzita v Ružomberku

doc. RNDr. Miroslav Rusko, PhD., Katolícka univerzita v Ružomberku

doc. JUDr. Ján Štefanica, PhD., Fakulta humanitných vied Žilinskej univerzity v Žiline

doc. RNDr. Ivan Valent, CSc. - Univerzita Komenského v Bratislave

doc. PaedDr. Kristína Žoldošová, PhD., Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave

Mgr. Ján Baňas, PhD., filozof

Ing. Zuzana Čermanová PhD., stavebná inžinierka

Mgr. Zuzana Danišková, PhD., Pedagogická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave

Mgr. Simona Dvorská, PhD., Spoločenstvo Ladislava Hanusa; Ústav verejnej politiky (FSEV UK)

Mgr. Samuel Furka PhD., Univerzita Komenského v Bratislave

Mgr. Marta Glossová, PhD., historička

JUDr. Mgr. Anton Chromík, PhD., predseda, Aliancia za rodinu

Mgr. Branislav Kinčok, PhD., historik, Ústav pamäti národa

Ing. Tomáš Kováčik, PhD., Asociácia za život a rodinu

Branislav Kuljovský, PhD., učiteľ

Mgr. Samuel Štefan Mahút, PhD., Spoločenstvo Ladislava Hanusa
JUDr. Michal Malatinský, PhD., právnik a právny historik
Mgr. Peter Marman, PhD., vysokoškolský pedagóg
Mgr. Ondrej Ružička PhD., Univerzita Komenského v Bratislave
RNDr. Šimon Sádovský, PhD., vysokoškolský pedagóg
Mgr. Juraj Šúst, PhD., predseda, Spoločenstvo Ladislava Hanusa
RNDr. Marianna Gregová Trenčanová, PhD., pedagóg
MUDr. Jana Trizuljaková, PhD., vysokoškolský pedagóg
PhDr. Ján Grossmann, doktorand, klinický psychológ
Mag. Theol. Matúš Hagara, doktorand, ITI, Rakúsko
MUDr. Klára Hodálová, lekárka, doktorandka na Lekárskej fakulty Univerzity Komenského
Mgr. Kristína Hrehová, M.A., doktorandka, Karlova univerzita a Česká akadémia vied
Silvia Jamrichová, doktorand, ISTA, Rakúsko
Martin Jonák, doktorand, Univerzita v Heidelbergu, Nemecko
JUDr. Dalibor Jurášek, externý doktorand, Trnavská univerzita v Trnave
Ing. Mgr. Andrej Ralbovský, doktorand, Slovenská technická univerzita
Mgr. Monika Šmeringaiová, doktorandka, Univerzita Komenského v Bratislave
Mgr. Ján Tomašík, doktorand, Masarykova univerzita; Visiting Scholar, Princeton University
Ing. Róbert Toth, MLitt, doktorand filozofie na Trinity College Dublin, Írsko
Samuel Trizuljak, MSt (Oxon), MA (Cantab) doktorand, Univerzita Karlova
Denis Filin, študent, akademický senát, Univerzita Komenského v Bratislave
Vladimír Jankovský, študent, Filozofická fakulta Trnavskej Univerzity v Trnave
Simona Šefránková, študentka, Univerzita Karlova Praha, Česká republika